

Den Haag, 3 augustus 2012

Marktontwikkelingen in de branche

De branche is momenteel flink in beweging. De overheid is het toezicht op alle bedrijven gaan intensiveren en dreigt nu ook met waarschuwingen en boetes. Europese richtlijnen hebben mogelijke consequenties voor de Nederlandse bedrijven, het Keurmerk Plaagdiermanagement is recent ingevoerd en dan is er ook nog de voorgenomen splitsing van vakbekwaamheidsdiploma's Houtrotverwekkende schimmels en Plaagdieren. Deze ontwikkelingen leiden tot onrust binnen de branche. De NVPB is zich hier van bewust en zoekt daarom toenadering tot alle plaagdiermanagementbedrijven, leden én niet-leden, om gezamenlijk tot één standpunt te komen.

Een rondgang langs (ex-)bestuursleden van de NVPB en voorheen de NVO en AVO leert dat de onrust in de branche de aandacht van de (ex)bestuurders heeft. Martin van der Bent, voorzitter van het NVPB, begrijpt de onvrede wel. "Er komt momenteel een tsunami van nieuws op de ondernemers af. Vroeger was de regelgeving voor veel bedrijven een ver-van-m'n-bed-show. Je kocht een logo van de branchevereniging en je was klaar. Nu de overheid zich er steeds steviger mee gaat bemoeien en we gebonden zijn aan Europese wetgeving moet iedereen uit een ander vaatje tappen. Het is een ander spelletje geworden, minder vrijblijvend. Opleidingseisen worden verscherpt en de overheid verscherpt de controles. Er gebeurt veel en niet-leden van de NVPB kunnen nergens hun ei kwijt."

Heilig vuur

De onvrede lijkt ook op de NVPB gericht te zijn. Niet-leden horen niet direct van de NVPB wat er allemaal speelt, dus alles wat er wordt besloten lijkt in hun ogen buiten hen om gegaan te zijn. "En in zekere zin is dat ook zo", stelt Rein Jonker, voormalig bestuurslid van de AVO. "Wanneer je geen lid bent van een vereniging wordt je niet aangeschreven wanneer er iets speelt." Daarnaast speelt ook mee dat volgens hem de NVPB "straattaal" mist. Vanuit zijn oogpunt denkt een groot deel van de branche dat er vanuit een ivoren toren wordt geregeerd. En omdat dit zo gevoeld wordt, leidt dit in de praktijk tot een grotere afstand tussen 'het veld' en de branchevereniging. Deze gevoelens zijn niet nieuw. In het verleden was dit de aanleiding voor de oprichting van de AVO. Het was volgens Jonker een vereniging die bestond uit een 'stel Partizanen' dat uit saamhorigheidsgevoel de gevestigde orde omver wilde duwen. Maar toen na een paar jaar het heilige vuur enigszins doofde, bleek dat beide partijen per saldo juist minder voor elkaar kregen bij de overheid. Wanneer Peter Englebert, huidig bestuurslid van de NVPB en ex-voorzitter van de AVO, hierop terugblikket ziet hij wel de positieve punten van de AVO, maar erkent hij dat het een goede zaak was om de krachten weer te bundelen tot de huidige NVPB. "Het bracht ons destijds niet verder. Samen krijg je meer voor elkaar en uiteindelijk loopt iedereen tegen dezelfde wetgeving of problemen aan, of je nu een groot

bedrijf hebt of een ZZP'er bent. Het heeft geen zin om tegen elkaar te gaan knokken, dat werkt uiteindelijk averechts."

Het bestuur van de NVPB trekt zich de onrust overigens erg aan, zegt huidige NVPB voorzitter Martin van der Bent. De NVPB wil leren van het verleden en hierop anticiperen. Ze staan dan ook open voor initiatieven van buitenaf. Achter de schermen wordt druk gewerkt aan een marketingplan, waarin de belangenbehartiging van en de communicatie met de leden centraal staan. Doordat het bestuur - ook van de niet-leden - wil horen wat de behoeften zijn en andersom, wil laten zien wat de NVPB allemaal voor branchegenoten doet en realiseert, kan de afstand tussen NVPB en de (niet-)leden verkleind worden. "Niemand heeft belang bij een tweede partij naast de NVPB. Dat heeft het verleden ook bewezen. Het maakt de communicatie en de onderhandelingspositie met de overheid een stuk lastiger. Samen sta je nu eenmaal een stuk sterker."

Geen communicatie

Kyrsa de Bruine, lid van de raad van advies van het CPMV, denkt dat het vooral een perceptie issue is. "Er is altijd een club mensen die je als NVPB niet aanspreekt. Ze voelen zich ongelijk behandeld. Dan kan je roepen dat ze ongelijk hebben, maar gevoelens zijn nooit goed of fout, die moet je serieus nemen. Ondernemers denken bijvoorbeeld: waarom mogen de boeren zonder licentie biociden gebruiken en worden de eisen aan de plaagdiermanagementbedrijven verscherpt? De branchevereniging doet er alles aan om dit recht te trekken, maar dat gebeurt veelal op de achtergrond."

Martin van der Bent: "Het is moeilijk om tegen ontstane beeldvorming te vechten. Wij zijn in Den Haag juist bezig voor de gehele branche. We praten met de overheid - het Ministerie I&M, IL&T en NVWA - over plaagdiermanagement, maar ook invloed uit te oefenen op aanpassingen in wet en regelgeving rond biociden. Daar hebben ook de niet-leden belang bij. Het verschil zit 'm in de communicatie, de niet-leden krijgen geen nieuwsbrieven en dergelijke, dus ze weten niet wat voor lobbywerk wij doen. Overheid en toezichthouders maken overigens verder geen onderscheid tussen leden en niet-leden. Iedereen moet aan dezelfde regels voldoen en wordt door dezelfde toezichthouders gecontroleerd. We zijn allemaal ondernemers en hebben allemaal hetzelfde doel; kunnen ondernemen."

In ieders belang

De NVPB zet zich volop voor kwaliteitsverbetering van haar leden in, zie de recente invoering van het Keurmerk Plaagdiermanagement; kennisontwikkeling, maar ook voor het faciliteren van onderlinge kennisuitwisseling; netwerksessies; workshops en trainingen en de vergroting van de toegankelijkheid van de Technische Commissie. Maar de branchevereniging wil er ook voor niet-leden zijn.

Martin van der Bent: "We hadden laatst een eerste sessie met een aantal niet-leden. Hieruit bleek wel heel erg helder, dat "onbekend maakt onbemind" ook voor de NVPB opgaat. Of ik een voorbeeld heb over een misverstand? We stemmen tijdens vergaderingen op basis van het aantal stemmen. Niet op basis van omzetten van de leden. De stem van een groot bedrijf telt net zo zwaar als die van een ZZP'er. Het is een democratisch proces. De bestuursleden worden ook gekozen door de leden, dus alle leden hebben invloed. We willen dan ook iedereen uitnodigen voor onze

vergaderingen. Graag zelfs. Er zijn ook vacatures, iedereen kan zich melden voor commissies en dergelijke.”

Toegevoegde waarde

Een veelgehoorde klacht is dat de NVPB ‘slechts’ zo’n 65 leden telt, waarvan 55 leden in de uitvoering zitten, maar let wel, deze vertegenwoordigen wel 80% van de omzet gemaakt in Nederland. Misverstand is ook dat de ‘rijke’ bedrijven het beleid bepalen. Van der Bent beseft dat de contributie een heikel punt is. De betalingsstructuur is gebaseerd op de omzet en sommige bedrijven willen hun omzet niet bekend maken. De NVPB denkt er over na over andere contributiestructuren, maar dat is nog niet concreet. Het geld is voor veel ondernemers een drempel om in te stappen, zegt Van der Bent. “Maar de kosten van de NVPB zullen niet gaan stijgen de komende jaren. De kosten worden nu gedragen door zo’n 65 leden, wanneer er meer leden bijkomen, gaat de contributie logischerwijs omlaag. ZZP’ers denken vooral: what’s in it for me’. Niet zo gek ook, in deze tijden van crisis waarin veel (kleine) ondernemers al genoeg moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. Als je niet weet wat de toegevoegde waarde is, is elke euro te veel.”

Samen optrekken

Het lobbywerk in Den Haag en in Brussel mag dan niet aansprekend zijn voor de gemiddelde ondernemer, het is wel noodzakelijk. Zo is het bijvoorbeeld nu bij wet geregeld dat een junior zonder vakbekwaamheidsdiploma legaal mag werken; kreeg de branche niet de zwarte piet toegeschoven bij de actie Muizenval en is het beeld bij de overheid ‘om’: de branche wordt serieus genomen. Het zijn op het eerste oog misschien kleine dingen, maar het is het resultaat van jarenlange inspanningen. Aanwezig zijn bij vergaderingen, je gezicht laten zien, bekendheid krijgen, opboksen tegen andere partijen met tegenstrijdige belangen (bijvoorbeeld LTO, een zeer invloedrijke branchevereniging voor de landbouw) – het gebeurt allemaal, deels onzichtbaar, op de achtergrond. En hierbij geldt: hoe groter de branche, hoe serieuzer de overheid dit neemt.

Martin van der Bent: “Het eerste wat de overheid vraagt is: hoe groot zijn jullie, wat is jullie marktwaarde?’ Het is dan ook van belang om samen op te trekken, leden én niet-leden. We hebben iedereen nodig om met de gehele branche één standpunt te vormen. Ik ben er helemaal niet op uit om zieltjes te winnen. Als iemand geen lid wil worden, is dat zijn eigen keuze, dat respecteren wij. Ik zou graag zien dat ze zich bij ons aansluiten, maar als deze bedrijven zich los van de NVPB willen organiseren, moeten ze dat ook gewoon doen. Ik kan niemand dwingen om lid te worden. Het gaat erom dat we als branche samen optrekken en hetzelfde belang voor ogen houden.”